

Aleš Florjančič

Prihodnost univerzitetnih košarkarskih dejavnosti v Ljubljani

Izvleček

Univerza v Ljubljani ima bogato in dolgoletno tradicijo obstoja. V okviru njenih programov delovanja je športna dejavnost prisotna že pol stoletja. Košarka kot športna panoga je v marsičem utirala začetno pot drugim športnim dejavnostim v slovenskem univerzitetnem športnem ustroju. Analiza stanja trenutnih univerzitetnih košarkarskih dejavnosti, njenih pogojev doma in v tujini, daje morebitne možnosti izboljšanja kvalitete organiziranosti, strokovne usposobljenosti posameznikov, doseganja boljše izvedbene uspešnosti ter oblikovanja možne prihodnje usmeritve na tem področju. Potrebne so sistemske izboljšave v smislu nadgradnje tekmovanj v okviru Univerze v Ljubljani in udeležbe njenih reprezentanc na mednarodnem parketu s postavitvijo organizacijske in izvedbene sheme razvoja tega področja, ki bi jo bilo mogoče kar najhitreje vpeljati v prakso. Pričujoči predlog predvideva realne rešitve, predvsem pa hitrejši razvoj košarkarskih dejavnosti univerzitetnega športa. Ker pa je vodenje športa na univerzi centralno, je pogled skozi prizmo košarkarskih dejavnosti uporaben tudi v širšem smislu.

Ključne besede: univerzitetni šport, košarka, vizija razvoja.

Future of varsity basketball activities in Ljubljana

Abstract

University of Ljubljana has a rich and year-long tradition. Within its programs, sport activities have been present for half a century. Basketball as a type of sport activity has in many ways paved the way for other sports in the Slovenian varsity sport structure. Analysis of the state of affairs in varsity basketball activities, the associated conditions both at home as well as abroad, provides potential possibilities for improvements in the quality of organisation, in professional competencies of individuals, in performance efficiency and to form potential future guidelines in this field. Systemic improvements are required in terms of upgrading of competitions within the university, participation of the varsity team in competitions abroad, as well as in terms of formation of an organisational scheme of development of the field, suitable for quick application. This proposition suggests real solutions for further and faster development of basketball activities within university sports. The thesis is also applicable to a broader context, as sports are managed centrally at the University.

Keywords: varsity sport, basketball, vision of development.

■ Uvod

Moderna organizacija športa na univerzi kot enega od kamenčkov v mozaiku s prilačnimi programi za vse vpletene je pomemben del kvalitete življenja na univerzi. Zdravi, zadovoljni in pripravljeni študenti, profesorji, asistenti in drugo osebje so uspešnejši pri svojem delu (Obrist, 2007).

Šport na Univerzi v Ljubljani je, kot kažejo nekateri kazalci, v stagnaciji oz. celo v padanju tako v udejstvovanju kot posledično v popularnosti med študenti. Prav zato bodo prihodnji koraki in usmeritve pristojnih struktur na univerzi močno vplivali na nadaljnjo pot univerzitetnega športa. Za ponovni dvig krivulje razvoja bo potreben dovolj velik interes vpletenih strokovnih delavcev in vodstva univerze, ki bi s premišljenimi odločitvami in ukrepi univerzitetni šport lahko povzdignili na novo, višjo raven.

Slovenski univerzitetni šport v marsikaterem pogledu zaostaja za razvitimi državami in svetovnimi trendi, ki so sploh v zadnjem obdobju usmerjeni h kvalitetnemu preživljanju prostega časa in skrbi za zdravje ter udeležbi v tekmovalnih sistemih na lokalni, državni in mednarodni ravni. Še vedno ni povsem jasno, kdo je tisti, ki je odgovoren kot nosilec univerzitetnega športa – ali je to univerza ali morda študentska organizacija, ki v načelu skrbi za obštudijske dejavnosti študentov. Potrebno bo ugotoviti, kakšen univerzitetni šport si želimo, razmisliti in urediti odnose med izvajalci univerzitetnega športa, poiskati povezave med univerzo, študentskimi organizacijami in krovnno slovensko univerzitetno športno zvezo ter ugotovitve zapisati v dokument, ki se bo dosledno upošteval in poenotil sistem univerzitetnega športa. Ideja o trosmernem razvoju športa, ki si ga je v začetku tega tisočletja zadala Univerza v Ljubljani, najverjetneje ne bo nikoli uresničena, saj se je s preoblikovanjem študijskih programov v skladu z bolonjsko reformo zaustavila pot transformacije univerzitetnega športa v začrtanih treh smereh, in sicer oblikovanju predmeta športne vzgoje, oblikovanju celovitih in pestrih obštudijskih programov ter oblikovanju ustreznih tekmovalnih programov.

Kot vse kaže, transformacija predmeta športne vzgoje le ni bila tako uspešna, šport ne zagotavlja tisti, ki so ob preoblikovanju zagovarjali stališče, naj predmet postane del izbirnih in neobveznih vsebin članic univerz. Negativni trendi udeležbe

pri športnih vsebinah v sklopu univerzitetne ponudbe so bili opaženi takoj po ukinitvi obveznosti predmeta. Zato lahko sklepamo, da je močno padla tudi splošna vključenost študentov v športne aktivnosti. Študijska leta so še zadnja možnost za študente, da se pred odhodom na karierno pot športno udejstvujejo in izobrazijo, kaj šport pomeni za fizično in mentalno zdravje ter s tem tudi delovno kondicijo. Ob tem se študentom lahko vtisnejo še zadnji spomini o športni kulturi in dejstvu, kako posameznik gleda na športno aktivnost in skrbi za lastno zdravje. Res je, da je športna vzgoja na slovenskih univerzah predstavljala unikum v evropskem prostoru, sploh razvite univerze v zahodnoevropskem prostoru niso in ne poznajo rednega ter obveznega sistema športne vzgoje. Morda bi bilo prav zato še toliko pomembnejše, da bi jo ohranili v takšni obliki, kot je obstajala pred bolonjsko reformo oz. jo še nadgradili in posodabljali v skladu s sodobnimi trendi razvoja akademskega sveta in športa z roko v roki. Vsi kazalci in raziskave na tem področju so kazali, da se lahko le tako ohrani nivo vključenosti študentov v univerzitetni šport ter športno aktivnost nasploh.

Pomembno mesto v naboru športnih disciplin, ki so in še sestavljajo vsebino predmeta športne vzgoje, je vedno zavzemala tudi košarka. Med moštvenimi športi je med študenti vselej veljala za enega najpriljubljenejših športov, skupaj z nogometom in odbojko. Študenti so se radi udeleževali košarkarskih vsebin, negovali in izpopolnjevali osvojeno znanje ter krepili družbene odnose in medsebojno povezanost. Ne gre zanemariti dejstva, da je prav uvedba predmeta športne vzgoje v šestdesetih letih preteklega stoletja pomenila rojstvo vseh športnih dejavnosti, seveda s tem tudi košarkarskih. Prav zaradi uvedbe predmeta so se kasneje pokazale potrebe po novih športnih vsebinah tudi izven predmetnih obvez študentov. Vzpostavljeni so bili programi obštudijskih rekreacijskih in tekmovalnih športnih dejavnosti, katerih pomemben del je bil in še vedno prav tako predstavlja košarka.

■ Univerzitetna košarka

Košarka kot del univerzitetnih športnih programov je imela veliko vlogo predvsem v zaključku preteklega stoletja, ko je kot športna disciplina utrla pot tekmovalnemu športu na univerzi, saj je bilo prvo ligaško univerzitetno tekmovanje ustanovljeno

prav v tej športni disciplini. Kmalu so ji sledila tudi tekmovanja v drugih športih. Ob prelomu tisočletja se je ljubljanska univerza začela kot ena izmed prvih udeleževati tudi mednarodnih tekmovanj, predvsem evropskih univerzitetnih prvenstev v košarki, zato je moč trditi, da je košarka postavila kar nekaj mejnikov v razvoju tekmovalnega športa na Univerzi v Ljubljani.

Košarkarske vsebine v obštudijski športni ponudbi imajo svoje mesto predvsem v programih Centra za univerzitetni šport, ki se izvajajo tako v študijskih in kreditno ovrednotenih programih posameznih fakultet, kot tudi na nivoju športno rekreativne vadbe v Univerzitetni športni dvorani Rožna dolina. Na drugi strani košarka kot moštveni šport zaradi večje organizacijske zahtevnosti nikoli ni našla mesta v ponudbi ostalih ponudnikov obštudijskega športa.

V sklopu vseh športnih dejavnosti na Univerzi v Ljubljani je tekmovalni šport vselej igral pomembno vlogo, če ne celo najpomembnejše med vsemi pojavnimi oblikami športa na univerzi. Mnoge pretekle vodstvene strukture so prav v tem sklopu športnih dejavnosti univerze videle največji smisel univerzitetnega športnega udejstvovanja študentov in najboljšo možnost promoviranja institucije v mednarodnem športnem svetu z uveljavljanjem svojega zaščitnega športnega gesla: Univerza v Ljubljani – univerza športne odličnosti. Dejstvo je, da bi po rezultatih na mednarodnem nivoju v preteklem dobrem desetletju lahko sodili, da je temu res tako, saj je Univerza v Ljubljani decembra 2009 prejela kar dve prestižni športni nagradi, in sicer za najboljšo univerzo v Evropi na področju športa v zadnjem desetletju (1999–2009) ter najuspešnejšo univerzo v Evropi na področju športa za leto 2009, kar ji je uspelo že tudi leta 2004. Prav košarka kot športna panoga je v preteklosti prinesla največ odličnih športnih rezultatov.

Tekmovalna košarka se na Univerzi v Ljubljani igra na treh področjih. Ligaško tekmovanje, imenovano Univerzitetna košarkarska liga (UKL), ki poteka med fakultetami univerze, Državno univerzitetno prvenstvo v košarki (DUPK), kjer se selekcije slovenskih univerz potegujejo za naslove državnih prvakov, in mednarodna košarkarska prvenstva, kjer Slovenijo zastopa najboljša državna univerza. Uspehi ljubljanske univerze na mednarodnih tekmovanjih, predvsem na Evropskih univerzitetnih prvenstvih (EUPK), so izjemni. V dosedanjih dvanajstih izvedbah tega tekmovanja so si izbrane selekcije

Slika 2: Moška košarkarska reprezentanca Univerze v Ljubljani ob dvigu pokala za osvojeni naslov evropskih prvakov leta 2009 v grškem mestu Heraklion (vir: osebni arhiv).

univerze priigrale 8 medalj, od tega 3 v moški (2 zlati, 1 srebrna) in 5 v ženski konkurenci (2 zlati, 2 srebrni, 1 bronasta). Zadnji večji uspeh na omenjenem tekmovanju sega sicer že v precej oddaljeno leto 2009, ko je moška košarkarska reprezentanca Univerze v Ljubljani zadnjič dosegla izvrstno uvrstitev in so ljubljanski študenti postali evropski univerzitetni košarkarski prvaki.

Zelo omejena finančna sredstva, ki jih univerza namenja razvoju košarke, so gotovo velik razlog za stagnacijo na tem področju. S tem je posledično manjša tudi pozornost medijev in gledalcev, pogoji za delo so relativno slabi in selektorji so bolj ali manj prepuščeni sami sebi in lastnemu entuziazmu. Ob enem velja spomniti še na vprašanje, kako strokovno je delo selektorjev, ali to predstavlja njihovo edino delovno zadolžitev in posledično, kakšen je angažma. Vse skupaj prinaša manjšo popularnost pri sponzorjih, znižuje resnost institucije in kazi sliko ter resnost pristopa pri igralcih, ki zastopajo univerzo. Tu pridemo do problema nastopanja za univerzo s strani košarkarjev, ki so v klubih vezani s pogodbi, nedovzetnost vodstev klubov za odhode njihovih igralcev na tekmovanja, ki se jih univerza udeležuje, ter s tem povezanimi problemi selektorskega dela. Nezanimaanje prinaša manjšo bazo reprezentančnih kandidatov in zato okrnjene nabore igralcev. Vsi omenjeni problemi so med seboj povezani. Problematike na tem področju so se pristojni začeli lotevati in posledično izvajati določene ukrepe, ki pa v preteklosti še niso prinesli večjega napredka.

■ Praksa v tujini

Najuglednejše in priznane svetovne univerze stremijo k nenehnemu napredku in razvoju svojih programov, ki naj bi sledili najmodernejšim razvojnim trendom in ob enem tradiciji, po kateri so prepoznavne. Splošno znano dejstvo je, da so na vrhu seznama najkvalitetnejših in s tem tudi najuglednejših svetovnih univerz tiste, ki so prepoznavne po svojih preverjeno kvalitetnih programih ter nenazadnje tudi po tem, kakšne možnosti zaposlitve omogočajo po zaključenem študiju. Ob enem morajo zagotoviti več kriterijev uspešnosti in izvrstnosti izobraževanja ter raziskovanja na področjih matematike, fizike, kemije, računalništva in ekonomije, ki so najpomembnejša med njimi. Šport med temi kriteriji sicer ni na najvišjih mestih prioriteten lestvic posameznih univerz, kljub temu pa najuglednejše med njimi vlagajo vanj precejšna finančna sredstva in mu namenjajo pomembno vlogo v celovitosti ponudbe.

V svetovnem merilu je univerzitetni šport organiziran in implementiran na različne načine, predvsem v skladu s preteklo tradicijo in usmeritvami univerzitetnih sistemov ter mest, ki jih zavzema šport na univerzah v posamezni državi. Obvezne športne vzgoje, ki smo jo pri nas poznali, na nivoju univerzitetnega izobraževanja praktično ni mogoče zaslediti drugje po svetu in mnogi domači športni strokovnjaki so enotnega mnenja, da je prav z omenjeno reformo slovenski univerzitetni šport izgubil največ. V mednarodnem merilu pozna univerzite-

tni šport, predvsem v Evropi, le obštudijske športne aktivnosti za študente, ki so fakultativne narave, ter tekmovalni del univerzitetnega športa, ki ima sicer svojo strukturo delovanja, vendar ni profesionaliziran kot v Združenih državah Amerike (ZDA), kjer zanj obstajajo posebni programi. Ameriški sistem univerzitetnega športa velja za najbolj dodelan, prepoznaven in tudi najkvalitetnejši univerzitetni športni sistem na svetu. Ob enem je tudi izjemno popularen in medijsko ter marketinško močno podprt. Posledično zanimanje zanj presega ameriške državne meje in velja za univerzitetni športni sistem, ki predstavlja svetovni zgled.

ZDA poznajo ureditev študentskega športa (s tem tudi košarke) na petih nivojih. Na najvišjem nivoju delujejo povsem profesionalizirani športni oddelki (*Athletic department*). Za tem sledi drugi nivo klubskih športov (*Club Sports*) v katerega so uvrščeni športi, ki niso del nabora športov športnega oddelka. Tretji nivo predstavljajo univerzitetna tekmovanja, podobna ljubljanski UKL, ki jih imenujejo *Intramurals*. Četrty nivo predstavljajo tako imenovani *RecSports*, ki je študentom univerze precej dostopnejši kot najvišja dva nivoja, in peti nivo predstavlja prosta rekreacija, ki je dostopna vsem študentom univerze.

V Evropi sistemi univerzitetnega športa niso natančno dorečeni, zato jih vsaka univerza ali država izvaja po svoje. Če v ZDA praktično vsi športniki z redkimi izjemami napredujejo proti profesionalni karieri preko univerzitetnega sistema športa, v Evropi temu ni tako. Sistem izobraževanja in športa v Evropi ne gre tako z roko v roki kot v ZDA, predvsem pa ni razdelan tako eksaktno. Primer ureditve na evropskih tleh predstavlja Španija, ki v zadnjem desetletju izmed držav stare celine dosega največje reprezentančne uspehe na mednarodnih tekmovanjih. V severnoameriško profesionalno košarkarsko ligo NBA vstopajo košarkarji pretežno preko študentske košarkarske lige NCAA, le redki posamezniki na profesionalno pot stopajo že po zaključku srednje šole. Situacija v Španiji je na tem področju povsem drugačna, saj perspektivni posamezniki po končani srednješolski izobrazbi pogosto s klubi podpišejo prve pogodbe, ki jih zavezujejo k profesionalnemu obnašanju in treningom ter jim posledično ne dopuščajo časa za nadaljevanje izobraževanja na univerzitetnem nivoju. Zato košarkarji, ki se odločijo za to pot, redko nadaljujejo s študijem na univerzi. Posledično je na španskih univerzah manj perspektivnih

košarkarjev, kar je najverjetneje tudi razlog, zakaj univerze ne namenijo veliko pozornosti področju univerzitetne košarke in športa nasploh.

Košarka na španskih univerzah pozna le eno neformalno obliko dejavnosti, ki jo organizirajo študenti sami. Gre za tekmovanja rekreacijske narave, kjer se podobno kot v Sloveniji med seboj merijo fakultete posamezne univerze. Zmagovalna ekipa določene fakultete se uvrsti na regijsko finalno tekmovanje oz. turnir in kasneje v primeru uspešnosti še na nacionalni finale. Ta sistem tekmovanja sicer nima nikakršne povezave z organiziranim sistemom univerzitetne košarkarske lige, ki ga poznajo v ZDA, temveč temelji na samoorganizaciji študentov. Preostanek športnih dogodkov na fakultetah predstavlja tudi organizacija dodatnih športnih dejavnosti, predvsem različnih tečajev, športnih dni fakultet in drugih iniciativ, čemur je v slovenskih razmerah najbolj podobna obštudijska športna dejavnost. Španski univerzitetni sistem športa ne uvršča na seznam predmetov študijskih programov, zato na tem univerzitetnem nivoju ne poznajo systemskega poučevanja in izobraževanja o športu, kot ga pozna slovenski univerzitetni sistem.

■ Pogoji za delo

Univerza v Ljubljani sodi med večje univerze v Evropi, celo v svetu, tako po številu vpisanih študentov kot številu fakultet, ki jo sestavljajo. Sorodne visokošolske institucije po svetu težijo k napredku in med seboj tekmujejo na vseh področjih delovanja, da bi dosegle čim večji mednarodni ugled in prepoznavnost. Za slednje je pomembno vsaj nekaj dejavnikov, nenehna vlaganja v razvoj programov in kadrov, znanstveno raziskovanje ter infrastrukturo, ki jo je potrebno vzdrževati in obnavljati. Vse najuglednejše univerze so namreč poznane ravno po izjemno kvalitetno pripravljenih študijskih programih, ki jih izvajajo vrhunski predavatelji. Slednji so vključeni v sistem nenehnega dodatnega izobraževanja in stremijo k lastnemu napredku. Prav tako so najboljše univerze poznane po izvrstnem raziskovalnem delu ter najsodobnejši infrastrukturi, kar v primeru športa in košarke pomeni vlaganja v laboratorije, športne površine in objekte. Zato je pomemben podatek, kakšna je višina finančnih investicij v univerzitetni šport in košarko ter športno infrastrukturo doma in na tujem.

Z nedvomno najboljšim sistemom univerzitetne košarke na svetu se lahko pohvalijo Združene države Amerike. Univerza Južne Kalifornije (USC) je zasebna ameriška univerza, ki svoje delovanje financira z lastnimi sredstvi, ki jih pridobiva iz različnih virov, in ne prejema sredstev iz naslova javnih virov. Na lestvici najuglednejših svetovnih univerz (ARWU) se v zadnjem desetletju uvršča okrog petdesetega mesta, v letu 2013 pa je zasedla 48 mesto. Na njej je v študijskem letu 2012/13 študiralo 39958 študentov in študentk. Njen letni proračun v študijskem letu 2011/12 je znašal preko 8 milijard ameriških dolarjev (\$8.091.244.000). Koliko namenijo delovanju športnih vsebin in košarki, ni natančno znano oz. podatki o tem niso javni, zagotovo pa se številke gibljejo v višini nekaj sto milijonov dolarjev letno (*Financial Report 2012, 2013*). Za izvedbo vseh teh športnih dejavnosti ima USC razvito odlično športno infrastrukturo. Programi športnega oddelka, ki je zadolžen tudi za košarko, imajo na voljo najmodernejše in luksuzne športne objekte (*USC Facilities, 2013*), preostalem nivojem univerzitetnega športa pa so na voljo večinoma druge športne površine in objekti, ki so prav tako izjemno sodobno urejeni in namenjeni uporabi širši študentski populaciji (*Facilities, 2013*).

Razsežnost obsega in števila športnih objektov pojasni podatek, da je samo najvišjemu tekmovalnemu nivoju športa namenjenih kar devet univerzitetnih športnih objektov, ki so v samem študentskem kampusu USC ali na njegovem obrobju in jih uporabljajo izključno študenti športniki in trenerji najvišjega tekmovalnega nivoja. V osrednjem športnem centru so akademski prostori za študente športnike – na voljo so jim tutorstvo, svetovanje ter študijske in računalniške sobe. Na drugi strani so konferenčne sobe in pisarne za vse zaposlene trenerje, pa tudi fitnes, večnamenska dvorana, regeneracijski bazeni ter najmodernejša avdio in video informacijsko-komunikacijska tehnologija. Poleg omenjenega centra ima USC za potrebe ameriškega nogometa enega najmočnejših in največjih stadionov v ZDA s kapaciteto kar 93.607 sedišč. Tu so še stadion za baseball z 2.500 sedišči, teniški kompleks s 1.000 sedišči, 20 minut vožnje iz kampusa oddaljeni veslaški center, vodni center, namenjen plavanju in skokom v vodo, igrišče za vadbo golfa, nogometno igrišče, atletski stadion s 3000 sedišči ter veliko dvorano, namenjeno košarkarskim in odbojgarskim tekmovanjem s kapaciteto 10258 sedežev.

Slednja gosti kar 130 različnih dogodkov letno. Nižjemu nivoju univerzitetnih športov in rekreaciji je namenjenih še sedem drugih športnih objektov, ki na svojih zunanjih površinah in notranjih prostorih študentom omogočajo dodatne kapacitete za potrebe plavanja in drugih vodnih športov, tenisa, nogometa, odbojke na mivki in še mnogih drugih športnih aktivnosti. Na nižjih nivojih športa in rekreacije se igra košarka še v dvorani rekreacijskega centra Lyon, za vsesplošne potrebe pa sta na voljo še dve zunanji igrišči z osvetlitvijo, ki sta študentom vedno na razpolago brez omejitev. Iz zgornjih podatkov je jasno razvidno, kako kvalitetne pogoje za univerzitetni šport in njegov razvoj vladajo v ZDA ter kakšni so okvirni finančni vložki v izjemno moderno športno infrastrukturo. Podobne pogoje kot USC ima tudi precej drugih ameriških univerz, vse pa so v tej kategoriji v precejšnji prednosti pred razmerami, ki jih imajo evropske univerze, tudi najuglednejše med njimi (*USC Athletic Facilities, 2013*).

Če stanje v ZDA primerjamo z evropsko celino, je viden velik tako finančni kot tudi infrastrukturni razkorak. Medtem ko najuglednejše evropske univerze prav tako dosegajo izjemno visoke proračune, večina drugih univerz v Evropi ne operira s tako velikimi letnimi prihodki. Najbolje uvrščena evropska univerza na lestvici ARWU – britanski Cambridge, ki je na petem mestu, letno razpolaga s kar milijardo in pol evrov sredstev, kar pa pomeni primerjalno z ameriškim USC kljub temu mnogo manjši proračun. Francoska univerza Claude Bernard Lyon 1, ki spada med najbogatejše univerze v Franciji, zato tudi med bogatejše v Evropi in je na lestvici ARWU med 201 in 300 mestom, v letu 2013 razpolaga s finančnimi sredstvi v višini 395 milijonov evrov (*University Claude Bernard Lyon 1, 2013*).

Lyonska univerza športnim dejavnostim, posredno tudi košarki, namenja 1,2 milijona evrov letno, kar znese 0,3 % celotnega proračuna. Čeprav je delež majhen, je treba upoštevati, da ima univerza za potrebe svojih 35.000 študentov že zgrajene obsežne lastne športne objekte. Namenska sredstva zato zadoščajo za vse programe ter vzdrževanje in obnovo infrastrukture, ki ju dodatno financira še država v višini 215.000 evrov letno. Vloženi znesek v športne dejavnosti torej znaša 40 evrov na študenta. Za vzgojne in rekreacijske športne aktivnosti imajo na voljo 4 teniške dvorane, 2 zunanji nogometni igrišči, 2 ragbi igrišči,

Slika 3: Velika dvorana Galen centra Univerze Južne Kalifornije, namenjena košarki in odbojki (vir: http://en.wikipedia.org/wiki/Galen_Center).

2 večnamenski športni dvorani, plavalni bazen in več manjših dvoran (Gerlovič, 2012).

Univerza v Ljubljani sodi v študijskem letu 2012/13 z 48822 vpisanimi študenti med večje univerze na svetu. Skupno število v zadnjem petletju sicer vztrajno pada za povprečno 2000 študentov letno. V tem istem obdobju se redno uvršča na 401. do 500. mesto lestvice ARWU najuglednejših svetovnih univerz. Iz preteklih finančnih načrtov je razvidno, da se proračun iz leta v leto povečuje in se z 334 milijoni evrov uvršča v višji srednji razred univerz. Sredstva, namenjena univerzitetnemu obštudijskemu športu, so bila za leto 2013 načrtovana v višini 428.985 evrov, kar pomeni, da je univerzitetnemu športu v Ljubljani namenjeno le 0,1 % proračuna. Vsakemu študentu je za športne dejavnosti na Univerzi v Ljubljani namenjenih le 7 evrov, kar je občutno premalo za opravljanje kvalitetnih športnih storitev (*Finančni načrt za leto 2013*, 2013).

Trenutno stanje kaže na to, da ima Univerza v Ljubljani športu namenjen le en večnamenski objekt, in sicer Univerzitetno športno dvorano Rožna dolina. Zgrajena je v dveh etažah, kjer je pritličje sestavljeno iz vhodne avle, garderobnih prostorov in velike dvorane, ki je razdeljena v tri vadbene enote, razmejene z zavesami. Primerne so za izvajanje programov nogometa, košarke, odbojke, badmintona in drugih, njim sorodnih športov. V prvem nadstropju ima objekt še sejno sobo in vadbena enoto, ki

je razdeljena na dva dela s pregradno steno. Plesna dvorana je primerna za izvajanje plesa, pilatesa, joge, aerobike, namiznega tenisa ter je opremljena z ogledali in ozvočenjem. Drugi del te vadbene enote je opremljen s fitnes napravami. Iz navedenega je jasno razvidno, da kapacitete ne zadoščajo potrebam izvajanja univerzitetnega športa za nekaj manj kot 50.000 študentov (*Univerzitetna športna dvorana Rožna dolina*, 2013).

Investicijska politika vodstev Univerze v Ljubljani v zadnjih desetletjih ni bila usmerjena v izboljšanje položaja na področju športne infrastrukture, saj ni izvedla praktično nobenih investicij gradnje športnih objektov v ta namen. Vse kaže, da se tudi v prihodnosti na tem področju ne bo kaj dosti spremenilo. Že leta 2008 je dr. Ivan Svetlik, takrat kot prorektor Univerze v Ljubljani, pojasnil, da univerza nima v načrtu investicij v športno infrastrukturo, saj za ta namen nimajo lastnih sredstev. Z izvolitvijo dr. Svetlika na mesto rektorja Univerze v Ljubljani v letu 2013, se že predhodno začrtana usmeritev v prihodnjih petih letih zagotovo ne bo spremenila (Gerlovič, 2010).

Višina finančnih sredstev ter število in urejenost športnih objektov, s katerimi upravljajo na ameriških in najuglednejših evropskih univerzah, so za slovenski univerzitetni sistem in ljubljansko univerzo težko predstavljive in nedosegljive tudi v dolgoročnem smislu. Razlogov za to je si-

cer kar precej, zagotovo je eden izmed njih tudi manjši trg in posledična gospodarska ter ekonomska nekonkurenčnost. Kljub temu bi si ljubljanski študenti zaslužili sodobnejšo univerzitetno športno dvorano in nekaj drugih pripadajočih objektov. Možnosti za to obstajajo, vendar trenutno na tem področju prevladujejo drugi interesi, ki niso vezani na študentski šport.

■ Vizija razvoja univerzitetne košarke

Trend vključenosti študentov ljubljanske univerze, ki je nastopil, je jasen in kaže na to, da je populariziranost športa med študenti močno upadla. Košarka kot del nabora športov skorajda ni več prisotna na področjih vzgoje in izobraževanja. Ostaja veliko vprašanje, ali je trend sploh mogoče obrniti navzgor, a vsaj formalna namera vendarle obeta, da bi se krivulja upadanja v prihodnje lahko vsaj zaustavila. Glede na vsa navedena dejstva bi v prihodnosti vrnitev na trsemerno urejenost univerzitetne košarke, kot je obstajala v preteklosti, pomenila primerno osnovo. Znotraj teh treh smeri delovanja pa bi bilo potrebno uskladiti trenutne programe, ki jih izvajajo različni izvajalci, do jasnega načrta, kdo natančno so pristojni upravljavci posameznih podelov treh v preteklosti že obstoječih vej univerzitetnega športa.

Učinki osnovne košarkarske športnovzgojne dejavnosti so za popularnost tega športa izjemno pomembni in prinašajo podlago ostalim oblikam univerzitetne košarke. Dobro pripravljene programi na tem področju bi povečali njeno popularnost in konstantno prisotnost med študenti ter potencialno vplivali na obiskanost programov obštudijske košarke. Od osnovnega omogočanja rekreativne vadbe košarke preko tečajev, ki so že del ponudbe in bi jih bilo mogoče nadgraditi, do rekreativnega košarkarskega tekmovanja v ligaški obliki (npr. RUKL) z možnim zgledovanjem po ameriškem sistemu rekreativnih tekmovanj *Intramurals* in z organizacijo več enodnevnih turnirskih tekmovanj. Slednji del ponudbe bi vključeval simbolične prijavnine za kritje najosnovnejših stroškov tekmovanj, sodnikov ter nagrad za udeležence. Vodenje bi morali prevzeti študenti na bazi prostovoljstva, igrišča pa bi zagotavljal izvajalec programa tekmovanja. Ni zanemarljivo omeniti, da bi v luči nižanja stroškov lahko spomladanski in poletni del tekmovanj študenti odigrali na zunanjih

površinah. Na tem nivoju košarke, ki je del obštudijskih prostočasnih aktivnosti študentov, obstaja še nemalo možnosti, idej in rešitev za boljše izkoriščenost in večjo vključenost tega športa, predvsem pa je potrebno ta segment univerzitetne košarke bolj približati in močneje vpeti v vsakdanjik študentov. Glavna odgovornost za izboljšanje tega področja bi morala pripasti Centru za univerzitetni šport ob hkratnem sodelovanju drugih partnerjev, ki delujejo na področju obštudijskega športa. Pri izvajanju rekreativnega ligaškega tekmovanja bi lahko s preteklimi izkušnjami pomagalo tudi vodstvo UKL.

Najkakovostnejši nivo košarke na univerzi, tekmovalna košarka, deluje pod okriljem ŠZUL. Tudi ta segment univerzitetnega športa je potrebno obravnavati večplastno, predvsem v smislu ločevanja tekmovanj na lokalna oz. univerzitetna, državna in mednarodna. Univerzitetna košarkarska liga (UKL) ima v Ljubljani že lepo tradicijo. Ligaško tekmovanje je v nekaj več kot desetletnem obstoju doživljalo kar precej sprememb, tako z menjavami vodstev tekmovanja, lokacijami tekem, kot idejami, kaj naj bi UKL pravzaprav pomenila in kako naj bi se nadalje razvijala. V zadnjih letih liga organizacijsko napreduje, vsako leto si zagotovi tudi glavnega sponzorja, število udeležnih ekip pa se počasi, a vztrajno povečuje. V študijskem letu 2013/14 je v UKL prijavljenih skupno rekordnih 24 moštev, 16 v moški in 8 v ženski konkurenci. To pomeni, da je v moški konkurenci udeležba presegla 60 %, v ženski pa 30 % vseh članic Univerze v Ljubljani. Največje pomanjkljivosti lige se kažejo v njeni nizki prepoznavnosti med študenti in posledično slabem obisku gledalcev na tekmah ter skromni medijski prisotnosti. Trenutno edini medijski partner je športni dnevnik, ki o dogajanju v UKL sicer objavlja poročila, vendar v njegovi spletni različici o poteku letošnje lige ni objavljene niti ene same novice. Tekme se igrajo v dvorani Srednje zdravstvene šole v Ljubljani, ki je sicer lokacijsko dokaj ugodna, saj je blizu centra mesta in s tem v bližini večine fakultet in študentskih domov. Na drugi strani pa dvorana ni najustreznejša, saj ima izjemno majhno kapaciteto sedišč za gledalce in nekoliko manjše mere igrišča od predpisanih.

Dolgoročno je ob povečani popularizaciji lige mogoča tudi razdelitev slednje na dva kakovostna nivoja z ustanovitvijo prve in druge UKL. Za doseg tega cilja je potrebno storiti nekaj korakov v smeri povečanja

prepoznavnosti med študenti in večje ter pogostejše prisotnosti v medijih. Na tem področju bi bilo vredno vzeti za zgled Šolsko košarkarsko ligo (ŠKL), ki je medijsko močno prisotna, ima celo svojo tedensko televizijsko oddajo z objavljenimi poročili tekem, prispevki na temo košarke, trženjem lastnih proizvodov itd. ŠKL ima prav tako že večletno tradicijo zaključne prireditve finalnih tekem osnovnošolcev in srednješolcev, ki se odvija v dvorani Tivoli s prenosom v živo na eni izmed slovenskih komercialnih televizij, ki ima visoko stopnjo gledanosti med slovenskimi gledalci. Prireditve je izjemno kvalitetno pripravljena in ima bogat spremljevalni program ter na koncu podelitev lepih sponzorskih nagrad najboljšim posameznikom in ekipam. V prihodnje bi bilo smotno zagotoviti tudi nekoliko primernejšo, multimedijsko boljše podprto in večjo košarkarsko dvorano, za katero bi bila potrebna nekoliko večja finančna sredstva, ki pa v razporeditvi stroškov za izvedbo lige trenutno niso zagotovljena. Vse omenjeno bi bilo mogoče v prvi fazi doseči z dodatnimi sponzorji tekmovanja in medijsko prisotnostjo tako v tiskanih, elektronskih, kot tudi televizijskih medijih. Pri slednjih bi se lahko v začetku oprli na že obstoječe oddaje o košarki mladih. Prav tako bi bilo potrebno izboljšati in prenoviti spletno stran UKL, ki je v zadnjih letih sicer nekoliko napredovala, vendar ne dovolj za hitrejšo povečanje prepoznavnosti lige. Poročila vseh odigranih tekem, hitro ažuriranje rezultatov in ureditev povezav do spletne strani z uradnih spletnih strani fakultet je nuja.

Državna univerzitetna košarkarska prvenstva, ki potekajo enkrat letno navadno konec meseca maja, se odvijajo brez medijske odmevnosti in splošne zaznave med študenti. Temu primerno tekmovanje nima večjega, kaj šele prestižnega pomena z izjemo zagotovitve pravice udeležbe na mednarodnih tekmovanjih (EUPK). Zato je nujno povečanje veljave osvojitve naslova državnega univerzitetnega košarkarskega prvaka s primernim nagrajevanjem študentskih prvakov in vključitvijo njihovih uspehov v prilogo k diplomski listini. Potrebni bi bili resnejši pristopi pri izvedbi tekmovanja, ki ga mora odgovorneje nadzirati in izvajati Slovenska univerzitetna športna zveza (SUSA) v sodelovanju s športnimi zvezami univerz. Gre za športno družabno srečanje večjega števila sorodno mislečih študentskih športnikov, ki tekmujejo in izmenjujejo mnenja ter izkušnje. Prav zaradi poudarka na družabnem delu tekmovanja bi bilo v prihodnje potrebno temu delu organiza-

cije posvečati večjo pozornost. Državno univerzitetno prvenstvo nujno potrebuje širšo ciljno publiko obsežnejše zastavljene medijske promocije.

Vrh strukture univerzitetnih košarkarskih dejavnosti predstavlja študentska košarka na mednarodnem nivoju. Pomen udeležbe na mednarodnih študentskih košarkarskih tekmovanjih in promocija univerze sta izrednega pomena, saj se na srečanjih te vrste opravi tudi velika promocija države in njenega akademskega sveta. Ob enem gre za pomemben dogodek mednarodne univerzitetne primerjave v košarkarskem pogledu na enem mestu. Visoke tekmovalne ambicije, ki jih ima univerza na področju mednarodnih košarkarskih tekmovanj, izvirajo iz uspehov univerzitetnih reprezentanc na evropskih univerzitetnih košarkarskih prvenstvih (EUPK) v preteklem desetletju. Na njihovi podlagi je Univerza v Ljubljani večkrat upravičevala svoje vodilo – univerze športne odličnosti. Ob krepitvi in širitvi tega tekmovanja je tudi konkurenca vse bolj kakovostna, zato bodo uspehi v prihodnje težko ponovljivi, v kolikor bi na organizacijskem in strokovnem področju tega dela dejavnosti stvari ostale nespremenjene.

Pretekle izkušnje so izpostavile tudi problematiko opravljanja vloge košarkarskega selektorja izbrane vrste univerze in težave, s katerimi so se slednji spopadali. Kljub uspehom univerzitetnih reprezentanc se je izkazalo, da je na projektu EUPK in odpravah nanj sodelovalo premalo ljudi, največkrat zaradi pomanjkanja sredstev, namenjenih za priprave in odprave na tekmovanja. Zato so mnoge obveznosti, ki niso del selektorjevih zadolžitve, padle prav nanj. Poleg izbire in selekcioniranja igralcev ter strokovnega vodenja, je selektor opravljal še mnoge organizacijske naloge, ki so ga pretirano okupirale. Zato je težko osredotočal misli le na strokovno delo na in ob košarkarskem igrišču. Na prvenstvih so imeli nekateri trenerji tudi težave z avtoriteto zaradi nediscipline in nešportnega življenja posameznih reprezentantov. Posledično se je pojavljal neresen pristop k tekmovanju, popivanja igralcev in igralcev ter stoično vzdušje v ekipi. Poleg tega je bil selektor za delo v daljšem obdobju plačan le simbolično, kar prav tako ni pripomoglo k visoki motiviranosti. Zaradi nedorečenosti vpostavljenega pristopa v popolnoma prostovoljnega pristopa študentov k izbrani vrsti univerze brez kakršnekoli zaveze, so se selektorji med pripravi na prvenstva nemalokrat srečevali

s številnimi odpovedmi kandidatov celo tik pred prvenstvom. Vzroke slednjih gre iskati v terminski neugodnosti prvenstev, ki potekajo ravno v času posezonskega odmora igralcev, ko nimajo klubskih obveznosti, ter v pogodbenih klavzulah, ki igralce zavezujejo k neigranju izven klubskih obveznosti in jih je težko zaobiti kljub vloženim naporom. Sestava ekip je največkrat temeljila na košarkarjih prve slovenske državne košarkarske lige, ki so tvorili jedro reprezentance. Njim so bili za popolnitev ekip dodani manj izkušeni košarkarji, ki so bili najuspešnejši v UKL. Zanimivo je bila ženska selekcija navadno močno podobna sestavi ženske državne reprezentance, kar priča o slabem stanju, v katerem se že daljše obdobje nahaja slovenska ženska košarka. Igralke navadno za igranje v klubih niso plačane, kaj šele, da bi bile profesionalke, kar je v moški košarki precej bolj pogosto. Na podlagi tega dejstva se veliko košarkaric odloči za resen študij ob vzporednem igranju košarke.

V luči teh težav so potrebne spremembe v smeri profesionalizacije funkcije univerzitetnega košarkarskega selektorja ob hkratni zagotovitvi primernih pogojev za delo. S sklenitvijo celoletne ali večletne zaveze o sodelovanju, bi dosegli popolno predanost selektorja in njegove ekipe reprezentanci univerze. S tem bi lahko prišlo do ustreznega strokovnega dela v daljšem, tudi večletnem obdobju z lažjim načrtovanjem in doseganjem zastavljenih ciljev ter sistematično sestavo ekipe. V prihodnosti bo potrebno doseči večjo stopnjo zavezanosti igralcev k sodelovanju, ko enkrat potrdijo željo po udeležbi. To bi se lahko storilo z intenzivno in korektno komunikacijo s klubi ob pomoči Košarkarske zveze Slovenije (KZS). Ob tem je potrebno okrepiti organizacijski del ekipe, ki mora skrbeti za ustrezne vadbene in tekmovalne pogoje.

Na podlagi tega bi povečali resnost pristopa k institutu košarkarske reprezentance Univerze v Ljubljani in s tem povečali njeno vrednost ter pristop reprezentančnih kandidatov. Lažje bi dosegli zavezo igralcev o sodelovanju, manj bi bilo odpovedi sodelovanja in s tem težav pri sestavi reprezentance. Vredno bi bilo razmisliti o podelitvi posebnih statusov s sprejetjem ustreznih aktov, ki bi košarkarjem omogočali lažji nastop za selekcijo in olajšali opravljanje študijskih obveznosti. Uspešnost nastopanja za univerzitetno košarkarsko reprezentanco bi lahko zapisali v prilogi k diplomski listini. Nedavno je bil že v pripravi osnutek pravilnika o pogojih izobraževanja vrhun-

skih športnikov in trenerjev, ki bi lahko bolje urejal to področje in bi dopolnjeval sedanjno ureditev pridobitve statusov športnika ali trenerja na podlagi *Zakona o športu* pod okriljem Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS). Sprejem takšnega pravilnika bi lahko močno izboljšal pogoje najkakovostnejše tekmovalne košarke na Univerzi v Ljubljani. Izpeljava postopka sprejema takšnega akta pa je odvisna zgolj od nadaljnjih usmeritev in volje njenih vodstvenih struktur.

Dejstvo je, da je ob zaključku srednješolskega izobraževanja veliko mladostnikov, ki so del kakovostne tekmovalne košarke, v precepu življenjske odločitve profesionalnega nadaljevanja športne poti ali zaključka kariere in nadaljevanja šolanja na akademski ravni. Oboje hkrati je tudi zaradi specifičnosti športne panoge in pogostosti treniranja praktično nemogoče. Prvi korak k izboljšanju razmer je bila za najkakovostnejše košarkarje in košarkarice, ki študirajo na univerzi, uresničitev dlje časa trajajoče ideje posameznikov, ki so imeli močan stik s strokovnim delom v univerzitetni košarkarski reprezentanci. Na podlagi teh idej je bil ustanovljen program, ki so ga poimenovali »Študij in košarka« (ŠIK). Izvajati se je pričel v študijskem letu 2012/13. V prvem letu izvajanja se je programa udeležilo 13 košarkarjev predvsem iz bolj oddaljenih košarkarskih klubov od Ljubljane. V prihodnje ima vodstvo programa načrte o širitvi na večje število udeležencev ter posvečanje pozornosti tudi košarkaricam. Za uresničitev tega cilja bo potrebna kvalitetna in konstruktivna komunikacija s košarkarskimi klubi, ki so do novih idej, kot je ŠIK, navadno precej zadržani. Potrebno bo spoznanje, da imajo lahko od takšnega programa vsi vpleteni veliko koristi. Treningi se izvajajo v zgodnjem jutranjem terminu trikrat tedensko tako, da omogočajo košarkarjem udeležbo pri študijskih obveznostih. Vse skupaj omogoča smelo zasnovo za načrtnejše delo s košarkarskima selekcijama univerze in temeljitejšo pripravo na državna in mednarodna univerzitetna tekmovanja, kot je bilo to mogoče v preteklosti. Boljše medsebojno poznavanje igralcev, ki prihajajo iz različnih klubov, več časa za uigravanje ekipe in posledično njena večja homogenost ter ustvarjanje timskega duha na podlagi kvalitetnejše pripravljenosti prinašajo večje možnosti za doseganje dobrih rezultatov.

Logični koraki pri nadaljnjem razvijanju programa ŠIK, ki smiselno zaokrožijo shemo tekmovalne košarke na univerzi, bi bili možna ustanovitev akademskega košarkar-

skega kluba (AKK) po vzoru študentskega odbojarskega kluba Vital, ustanovljenega leta 1990. Ob tem je potrebno preučiti možne pozitivne in negativne vplive na razvoj slovenske košarke na državnem nivoju. Ne bi bilo namreč smiselno na košarkarski zemljevid postaviti še en klub in pri tem škoditi klubom na lokalni ali državni ravni. Gre predvsem za idejo zapolnitve vrzeli, ki nastaja ob prehodu mladih košarkarjev in košarkaric iz srednješolske v višješolsko izobrazbo, ko se mnogi odločijo za zaključek aktivne kariere in posvetitev izključno študiju. Takim posameznikom bi univerza lahko nudila dobre vadbene pogoje v neposredni bližini mesta študija in s tem nadaljevanja košarkarske poti ter ohranjanja aktivnega stika s športom. AKK bi lahko deloval kot samostojno športno društvo ali pod okriljem ŠZUL in nadzorom Univerze v Ljubljani, kot že delujejo mnogo druga. Najverjetneje je v času, ko glavno mesto Ljubljana nima predstavnika v članski kategoriji 1. ženske slovenske košarkarske lige, zrelejša kot kdajkoli prej. Potrebno se je zavedati, da lahko pride pri takšnem projektu do konflikta interesov univerze in košarkarskih klubov, v katerem bi imela univerza veliko prednost zaradi ugodnosti, ki bi jih košarkarjem lahko ponudila ob študiju. Košarkarski klubi si namreč ob vseplošnem pomanjkanju košarkaric v državi želijo igralke na vsak način zadržati v svojih vrstah, tudi za ceno manjše udeležbe nekaterih igralk na treningih med delovnim tednom. Po drugi strani pa je dejstvo, da zaradi finančnih težav, s katerimi se spopadajo klubi v ženski košarkarski ligi, igralke za klube v veliki večini nastopajo, ne da bi bile pri tem plačane. Zato večina košarkaric po končani srednji šoli razmišlja v smeri zaključka aktivne športne poti, saj v nadaljevanju te ne vidi finančne perspektive in se raje odločijo za nadaljevanje šolanja, ki jim predstavlja višjo prioriteto. Zato bi jim košarkarski klub v okviru univerze lahko nudil vse potrebne možnosti za nadaljevanje igranja košarke ter ob enem zastopanje univerze tudi na mednarodnih tekmovanjih. V moški košarki je stanje nekoliko drugačno, saj obstaja v državi kar nekaj klubov, ki svojim obetavnim košarkarjem lahko nudijo dober razvoj ob solidnih finančnih pogojih, predvsem pa boljše možnosti za prodor v tujino. S podpisom pogodbe v tujini pri bogatih evropskih klubih si zagotovijo eksistenčno varnost, saj imajo največji evropski klubi odlično urejene razmere za košarkarski napredek ob hkratnem šolanju, ki je del sistema delovanja klubov v sklo-

Slika 4: Vizija hierarhične sheme organiziranosti univerzitetne košarke (vir: lastna izdelava).

pu košarkarskih akademij. Iz teh razlogov bi bil možni AKK nekoliko manj smiselni, a lažje izvedljivi. V vsakem primeru bi lahko nudil servis tistim posameznikom, ki niso del najperspektivnejših košarkarjev v svoji generaciji in bi vseeno želeli ob študiju nadaljevati z igranjem kakovostne tekmovalne košarke.

Še eden izmed neizkoriščenih segmentov razvoja univerzitetne košarke je zagotovo izboljšanje sodelovanja univerze s Košarkarsko zvezo Slovenije (KZS), od česar bi lahko obstajala obojestranska korist. Slednjega trenutno z izjemo spremljanja strokovnega dela na programu ŠIK praktično ni. O tem govori tudi dejstvo, da v zadnjih javno objavljenih Smernicah razvoja košarke v Sloveniji iz leta 2003, ki jih je pripravila KZS, področju razvoja visokošolske košarke v celotnem dokumentu namenijo le odstavček. V njem omenjajo, da se v prihodnje nameravajo bolj posvečati ženski visokošolski košarki brez kakršnekoli opredelitve na kakšen način. Sodelovanje KZS z univerzo bi lahko v ključnem obdobju razvoja mladega košarkarja ohranilo mnogo več posameznikov, aktivnih pri igranju tudi med študijem in po njem. Marsikdo izmed diplomantov bi se po zaključenem študiju lahko vrnil k igranju aktivne košarke, zato je tudi na tem področju vredno vložiti več na-

porov. Z nedavno zaključenim projektom KZS ob izvedbi Evropskega košarkarskega prvenstva 2013 v Sloveniji za košarkarje v članski konkurenci lahko slovenska košarka na vseh področjih veliko pridobi. Splošno znan je podatek, da so se v preteklih dveh letih (2012 in 2013) zaradi promocije košarke v okviru organizacije tekmovanja, ki se je odvijalo v Sloveniji, vpisi otrok v košarkarske šole povečali za 60 %. To bi bilo potrebno izkoristiti tudi za povečanje vpisa v vse razpoložljive in še prihajajoče programe košarke na univerzi. Študenti namreč že med študijem in po njem postanejo starši, ki vplivajo na izbiro otrok pri izbiri interesnih dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo ob šolanju. Vzor staršev ima pri otrocih izjemno pomembno vlogo pri njihovih zanimanjih in življenjskih odločitvah. Zato je pomembno, da bi smernice obeh subjektov – tako KZS kot UL – v prihodnosti predvidevale načrt obsežnejšega sodelovanja in skupnega razvoja.

■ Zaključek

Predlagane rešitve so na dlani in jih je mogoče relativno hitro implementirati v sistem košarkarskih dejavnosti na univerzi. Ugotovljeno je bilo, da predhodna ureditev

sistema univerzitetne košarke in športa nasploh ni bila zgrešena. Nasprotno, delovala je mnogo bolj organizirano in učinkovito kot po uvedenih spremembah v bolonjski prenovi študijskih programov. Zato model pred omenjenimi spremembami predstavlja dobro osnovo za nadgradnjo in posodobitev. Seveda so v organizacijskem in izvedbenem pogledu potrebne spremembe in jasnejša določitev odgovornosti vodenja in izvajanja. Natančno določena začetna pot v smeri večjih vlaganj v univerzitetni šport, večje profesionalizacije kadrov in skupne vizije lahko pripeljejo univerzitetni šport in z njim košarko na nivo, kot je nekoč že bil ali modra še višje. Jasno je, da lahko različne oblike univerzitetnih košarkarskih dejavnosti obstajajo in delujejo neodvisno ena brez druge, vendar navedeni predlogi poudarjajo princip delovanja sistema, ki je stopenjsko povezan, se dopolnjuje in nadgrajuje. Zato je predvideno, da so tudi učinki teh prehodov preko vseh pojavnih oblik in nivojev univerzitetne košarke sinergijski.

Na področju pogojev za ukvarjanje z univerzitetno košarko je ljubljanska univerza v velikem zaostanku za uveljavljenimi svetovnimi univerzami, saj v Ljubljani ni primerne univerzitetne športne infrastrukture, finančni vložki v študentski šport pa so v primerjavi z najuspešnejšimi svetovnimi univerzami neznatni. Na področju univerzitetnih športnih objektov so nujni premiki na bolje. Potrebno bi bilo zagotoviti več sodobnejših objektov za omogočanje izvajanja kvalitetnih učnih in trenajnih procesov. To bi lahko storili z izgradnjo več novih manjših večnamenskih objektov ali vsaj močno razširitvijo in prenovo velike dvorane v obstoječi Univerzitetni športni dvorani Rožna dolina. Ideja za nadaljnji razvoj je dovolj, potrebno pa bo več kot idejni koncept za prehod na višji nivo dela in s tem ustvarjanjem podlage za pričakovanja po visokih rezultatskih ciljih. Usmeritve pristojnih v prihodnje narekujejo precejšnje povečanje vložka v univerzitetni šport tako v kadrovskem kot finančnem smislu. Povečanje lahko univerza doseže z zagotovitvijo sredstev iz naslova več različnih virov, ne izključno lastnih. Slednje bo izjemno težka naloga, saj je Univerza v Ljubljani precej rigidna ustanova in težko krmari v obilici interesov posameznikov ali različnih skupin. »Univerzitetni šport zato čaka težko obdobje. Na potezi so odgovorni, ki odločajo o njegovi usodi v prihodnosti. Je za potrebne spremembe dovolj posluha, energije in enotnosti?«

■ Literatura

1. *Facilities*. (2013). University of Southern California. Pridobljeno 22. 11. 2013 iz <http://sait.usc.edu/Recsports/facilities>
2. *Financial Report 2012*. (2013). University of Southern California. Pridobljeno 22. 11. 2013 iz <http://about.usc.edu/files/2011/07/USC-FY12-Annual-Report.pdf>
3. *Finančni načrt za leto 2013*. (2013). Univerza v Ljubljani. Pridobljeno 22. 11. 2013, iz <http://www.uni-lj.si/mma/financni%20nacrt%20za%202013/2013071009435464/>
4. Florjančič, A. (2013). *Strokovno organizacijski model košarkarskih dejavnosti Univerze v Ljubljani*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
5. Gerlovič, D. (2010). Slovenski univerzitetni šport in športni objekti. *Univerzitetni šport, III*(3), 10.
6. Gerlovič, D. (2012). Šport na Univerzi Claude Bernard Lyon1. *Univerzitetni šport, V*(5), 13–14.
7. Obrist, M. (2007). *Univerzitetni šport, I*(1), 3.
8. *Univerzitetna športna dvorana Rožna dolina*. (2013). Center za Univerzitetni šport. Pridobljeno, 22. 11. 2013, iz <https://sites.google.com/a/student.uni-lj.si/cus/dvorana-roznadlina>
9. *USC Athletic Facilities*. (2013). University of Southern California. Pridobljeno 22. 11. 2013, iz http://www.seats3d.com/ncaa/university_southern_california/rt/
10. *USC Facilities*. (2013). University of Southern California. Pridobljeno 22. 11. 2013, iz <http://www.usctrojans.com/facilities/usc-facilities.html>

Aleš Florjančič, prof. šp. vzg.

Štirnova 15, 1118 Ljubljana

e-pošta: ales.florjancic@gmail.com